

EUROPEISKA RÅDETS RESOLUTION

om införande av en växelkursmekanism i tredje etappen av den ekonomiska och monetära unionen

Amsterdam den 16 juni 1997

(97/C 236/03)

På grundval av de överenskommelser som uppnåddes vid dess möten i Florens och Dublin har Europeiska rådet i dag enats om följande:

EN VÄXELKURSMEKANISM KOMMER ATT INFÖRAS NÄR TREDJE ETAPPEN AV DEN EKONOMISKA OCH MONETÄRA UNIONEN BÖRJAR DEN 1 JANUARI 1999.

När den tredje etappen av den ekonomiska och monetära unionen börjar, kommer Europeiska monetära systemet att ersättas med växelkursmekanismen enligt denna resolution. De operativa förfarandena kommer att föreskrivas i ett avtal mellan Europeiska centralbanken och de nationella centralbankerna i medlemsstaterna utanför euroområdet.

Genom växelkursmekanismen kommer valutorna i medlemsstaterna utanför euroområdet att knytas till euron. Euron kommer att utgöra centrum för den nya mekanismen. Mekanismen kommer att fungera inom de nödvändiga ramarna för den stabilitetsinriktade politik enligt Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen som utgör kärnan i den ekonomiska och monetära unionen.

1. PRINCIPER OCH MÅL

1.1 Varaktig konvergens när det gäller ekonomiska fundamentala faktorer är en förutsättning för hållbar växelkursstabilitet. I tredje etappen av den ekonomiska och monetära unionen måste därför samtliga medlemsstater föra en disciplinerad och ansvarsfull penning- och valutapolitik som är inriktad på prisstabilitet. En sund finans- och strukturpolitik i samtliga medlemsstater är minst lika viktig för hållbar växelkursstabilitet.

1.2 Stabila ekonomiska förhållanden är nödvändiga för att den inre marknaden skall fungera väl och för att investeringar, tillväxt och sysselsättning skall öka och ligger därför i samtliga medlemsstaters intresse. Den inre marknaden får inte äventyras genom alltför stora avvikelser i växelkurserna från de reala jämviktsväxelkurserna eller genom alltför stora nominella växelkursfluktuationer mellan euron och de övriga EU-valutorna, vilket skulle störa handelsströmmarna mellan medlemsstaterna. Enligt artikel 109m i fördraget är dessutom varje medlemsstat skyldig att behandla sin valutapolitik som en fråga av gemensamt intresse. Rådets övervakning av medlemsstaternas makroekonomiska poli-

tik enligt artikel 103 i fördraget kommer bland annat att organiseras i syfte att undvika sådana avvikelser eller fluktuationer.

1.3 Växelkursmekanismen kommer att bidra till att säkerställa att medlemsstater utanför euroområdet som deltar i mekanismen inriktar sin politik på stabilitet, på att främja konvergens och därigenom underlätta för dem att införa euron. Mekanismen kommer att erbjuda en referens för dessa medlemsstater när det gäller att föra en sund ekonomisk politik i allmänhet och en sund penning- och valutapolitik i synnerhet. Samtidigt kommer mekanismen att bidra till att skydda dem och de medlemsstater som inför euron från obefogad press på valutamarknaderna. I sådana fall kan den bistå medlemsstater utanför euroområdet som deltar i mekanismen att, när deras valutor utsätts för press, förena lämpliga politiska åtgärder, bland annat ränteförändringar med samordnade interventioner.

1.4 Mekanismen kommer också att bidra till att säkerställa att medlemsstater som strävar efter att införa euron efter den 1 januari 1999 behandlas likvärdigt med de stater som inför euron från början, när det gäller att uppfylla konvergenskriterierna.

1.5 Växelkursmekanismen kommer att fungera utan att det påverkar Europeiska centralbankens (ECB) och de nationella centralbankernas huvudmål att upprätthålla prisstabilitet. Det bör säkerställas att alla justeringar av centralkurserna görs vid en sådan tidpunkt att betydande avvikelser undviks.

1.6 Deltagande i växelkursmekanismen kommer att vara frivilligt för medlemsstater utanför euroområdet. Medlemsstater med undantag kan dock förväntas ansluta sig till mekanismen. En medlemsstat som inte deltar i växelkursmekanismen från början får delta vid en senare tidpunkt.

1.7 Växelkursmekanismen kommer att baseras på centralkurser gentemot euron. Det normala fluktuationsbandet kommer att vara relativt brett. Genomförande av en stabilitetsinriktad ekonomisk

och penning- och valutapolitik kommer att innebära att centralkurserna förblir i fokus för de medlemsstater utanför euro-området som deltar i mekanismen.

- 1.8 Dessutom medges tillräcklig flexibilitet, särskilt för att ge utrymme för varierande grad, takt och strategi för ekonomisk konvergens i medlemsstater utanför euro-området, vilka ansluter sig till mekanismen. Samarbetet om växelkurspolitiken kan stärkas ytterligare, till exempel genom att en fastare koppling mellan euron och övriga valutor i växelkursmekanismen tillåts, när och i den utsträckning en sådan koppling är lämplig mot bakgrund av utvecklingen mot konvergens. En sådan fastare koppling, särskilt om den innebär smalare fluktuationsband, kommer inte att påverka tolkningen av det växelkurskriterium som anges i artikel 109j i fördraget.

2. HUVUDDRAG

- 2.1 En centralkurs gentemot euron kommer att fastställas för valutan i varje medlemsstat utanför euro-området, vilken deltar i växelkursmekanismen. Det kommer att finnas ett normalt fluktuationsband på plus eller minus 15% runt centralkurserna. I princip kommer interventioner vid bandgränserna att ske i automatisk och obegränsad utsträckning, med tillgång till ultrakorta krediter. ECB och de övriga deltagarnas centralbanker skall dock kunna avbryta interventionen om den strider mot deras huvudmål. När de fattar beslut bör de ta hänsyn till alla relevanta faktorer, särskilt behovet att upprätthålla prisstabilitet samt förtroendet för växelkursmekanismens funktion.
- 2.2 Som klargörs i det avtal som bestämmer de operativa förfaranden för växelkursmekanismen som ECB och de nationella centralbankerna förväntas ingå, kommer en flexibel användning av räntorna att vara ett viktigt inslag i mekanismen och det kommer att finnas möjlighet till samordnade interventioner innanför bandgränserna.
- 2.3 Beslut om centralkurser och det normala fluktuationsbandet skall fattas genom ömsesidig över-

enskommelse mellan ministrarna i medlemsstaterna i euro-området, ECB samt ministrarna och centralbankscheferna i de medlemsstater som inte ingår i euro-området, men som deltar i den nya mekanismen enligt ett gemensamt förfarande som inbegriper Europeiska kommissionen och efter samråd med Ekonomiska och finansiella kommittén. Ministrarna och centralbankscheferna i de medlemsstater som inte deltar i växelkursmekanismen kommer att delta men kommer inte att ha rösträtt i förfarandet. Alla parter i den ömsesidiga överenskommelsen, inbegripet ECB, kommer att ha rätt att inleda ett konfidentiellt förfarande för att ompröva centralkurserna.

- 2.4 Från fall till fall kan formellt avtalade fluktuationsband som är smalare än det normala fluktuationsbandet och som i princip stöttas av automatisk intervention och krediter fastställas på begäran av en berörd medlemsstat som inte ingår i euro-området. Ett sådant beslut att krympa bandets bredd fattas av ministrarna i medlemsstaterna i euro-området, ECB samt ministern och centralbankschefen i den berörda medlemsstat som inte ingår i euro-området, enligt ett gemensamt förfarande som inbegriper Europeiska kommissionen och efter att ha hört Ekonomiska och finansiella kommittén. Ministrarna och centralbankscheferna i de övriga medlemsstaterna kommer att delta i förfarandet men kommer inte att ha rösträtt.
- 2.5 Det normala eller det smalare bandet skall inte påverka tolkningen av artikel 109j.1 tredje strecksatsen i fördraget.
- 2.6 Detaljerna i mekanismen för ultrakorta krediter kommer att fastställas i avtalet mellan ECB och de nationella centralbankerna, i huvudsak på grundval av de nuvarande arrangemangen. Europeiska monetära institutet har utarbetat ett utkast till ett sådant avtal och därvid inarbetat de operativa förfaranden som krävs enligt denna resolution. EMI kommer att överlämna utkastet till ECB och till centralbankerna i de medlemsstater som inte ingår i euro-området då ECB upprättas.